



„The revenge of the Sith” is als kijken naar iemand die een computerspel speelt: er gebeurt veel, maar het is absoluut niet interessant. © Lucasfilm Ltd.

Heeft ‘STAR WARS’ de Amerikaanse film dom gemaakt?

Eén vraag mochten we in Cannes stellen aan George Lucas. Met de vraag of hij zich verantwoordelijk acht voor het einde van de Amerikaanse auteursfilm, kregen we waar voor ons geld: een verdedigingsrede van een minuut of tien.

„Blockbusters zijn helemaal geen recent verschijnsel. D.W. Griffith (een beroemde filmpionier uit de jaren van de stomme film, *red.*) was de eerste om grote dure films voor een groot publiek te maken. En David O. Selznick (een legendarische producent uit de jaren 1930 en 1940, onder meer van *Gone with the wind* en een hele reeks Hitchcock-films, *red.*) is de uitvinder van de enorme publiciteits- en marketingcampagnes rond films.”

„Ik ben in de jaren 1960 met een beurs aan een soort stage begonnen bij Warner Bros, uitgerekend op de dag dat Jack Warner daar met pensioen ging. Hij was niet de enige: een hele generatie van machtige filmbonzen stopte.”

„In de plaats van deze dinosaurussen, kwamen ondernemers die van film absoluut geen verstand hadden. Ze hadden geen andere keuze dan hun vertrouwen te stellen in een jonge generatie, hoe weinig ze ook van hun wereld begrepen en of het nu wel of niet aardige en beleefde jongens waren”.

„Mijn generatie — Coppola, Altman, Scorsese, Spielberg — heeft van de verwarring gebruik gemaakt om in de chauffeursstoel te springen: in een ander tijdperk zou ik als jonge snaak nooit de kans gekregen hebben om *THX 1138* en *American graffiti* te

draaien. We maakten gewoon gebruik van een vacuüm, het was van de kant van de studio’s zeker geen bewuste keuze voor meer kwaliteit.”

„Bovendien verzet ik me tegen de idee dat de Amerikaanse films van de jaren 1970 zo superieur waren aan die van andere periodes. Er zaten er veel goede bij, ja. Maar wat wil je dat ik zeg tegen mensen die suggereren dat *The exorcist* (1972, de moeder van de moderne horrorfilm, *red.*) een betere film zou zijn dan *Schindler’s list* (1993)? Hoe kún je zoiets beweren?”

„Op het einde van de late jaren 1980 is de filmindustrie inderdaad radicaal veranderd. Dat is niet mijn schuld. De grote mastodontbedrijven hadden in-

middels hun weg gevonden in de film en ontwikkelden enorme marketingpoten. Het financieren en produceren van films werd uit de handen van de regisseurs genomen: beslissingen werden vanaf dan genomen door heren die teams naar winkelcentra stuurden om mensen naar hun voorkeuren te vragen. Die mensen antwoorden: leuke verhalen, met veel spanning. Dingen als *Star wars* en *Jaws*. En dus kregen ze dat.”

„Het enige wat ik daarmee te maken heb, is dat mijn films toevallig erg succesvol waren en als model gingen dienen. Daar hoef ik me toch niet voor te verontschuldigen?”

(sdf)

Het prototype van de kaskraker

Voor haar bijlage over het festival van Cannes, ging de Franse krant *Le Monde* praten met Peter Biskind, de auteur van de bestsellers *Easy riders*, *Raging bulls* en *Down & dirty pictures*. Volgens hem betekende *Star wars* wel degelijk het begin van het einde voor de betere Hollywoodfilm. „Door *Star wars* is het fenomeen van de peperdure blockbuster de Amerikaanse cinema gaan domineren”, zegt hij. „Films als *The Godfather*, *The exorcist* en *Jaws* hadden natuurlijk ook al enorm veel geld opgebracht. Maar *Star wars*-films nog veel meer, en zij werden het prototype van de commerciële kaskraker: personages van bord-

karton, heel erg eendimensionaal, en een strijd tussen Goed en Kwaad die zich makkelijk internationaal laat vertalen. We zullen, helaas, nog heel lang in de schaduw van *Star wars* blijven leven.”

„George Lucas beweert dat de studio’s de miljoenen die ze verdienen aan de *Star wars*-saga gebruikt hebben om scherpere en artistiekere films te financieren. Dat is onzin. *Star wars* heeft het hart en de ziel van Hollywood opgegeten. Ironisch als je bedenkt dat je in Luke Skywalker en zijn rebellen de jonge regisseurs van de jaren 1970 kunt zien, en in Darth Vader en The Empire de grote studio’s kunt herkennen.”

(sdf)

‘STAR WARS: EPISODE 3’

The revenge of the shit

Als we de reclameslogans en een groot deel van de Amerikaanse pers moeten geloven, is de zesde en allerlaatste „Star wars”-aflevering een wervelend en meeslepend spektakel en een waardige bekroning van een epos. Niets is minder waar. **|| door steven de foer**

DERTIG jaar van rondhossen door het heelal en met lasersabels inhakken op intergalactische schurken komt tot een einde in *Episode 3: The revenge of the Sith*. Dit slotstuk is chronologisch de derde film in de saga, en moest de ondermaatse prequel-films *The phantom menace* en *Attack of the clones* doen aansluiten bij de oorspronkelijke, zeer succesvolle trilogie die eerst uitkwam.

Dit is dus de film waarin we zien hoe de ambitieuze Jedi Anakin Skywalker verandert in de tiran Darth Vader, en hoe hij de kinderen verwekt die zijn ondergang zullen betekenen.

Gevaar om plot te verklappen is er nauwelijks: alles is toch al geweten, omdat we uitkomen waar het destijds begon met *Episode IV: A new hope* — toen nog gewoon *Star wars* geheten. De hele film zit je de checklijst in je achterhoofd af te vinken. De val van de Republiek? In orde. De zondeva van Anakin? In orde. Nu moet hij nog

verminkt worden (zodat hij later dat zwarte masker en die metalige stem krijgt) en dan moeten die baby’s geboren worden, en dan hebben we het eindelijk gehad met deze kinderachtige geschiedenis.

De vraag is dus niet zozeer wat we te zien krijgen, maar wel hoe. En dat is andermaal een teleurstelling. Lucas etaleert nog maar eens zijn onvermogen om behoorlijke dialogen te schrijven of emotionele scènes te regisseren. Ook de psychologie van de personages lijkt nergens op. Het ene moment is Anakin nog een met zichzelf worstelende adolescent, het volgende een wrede slachter van kinderen. De acteerprestaties zelf zullen we dan ook maar met de mantel der liefde bedekken, hoe moeilijk de zichtbaar ongeïnteresseerde Ewan McGregor (Obi Wan-Kenobi) ons dat ook maakt.

Al die tekortkomingen horen ondergeschikt te zijn aan de superieure actie, en die is er na het eindeloze geulter